

"Hvor dette store folk dog er et klogt og forstandigt folk!"

Ugens vers

"Og hvor er det folk, det være sig nok så stort, der har så retfærdige love og retsregler som hele denne lov, jeg i dag lægger frem for jer?" (5 Mos 4,8)

Introduktion

De første tre kapitler i Femte Mosebog var grundlæggende en historieundervisning. De skulle minde folket om, hvad de havde oplevet indtil da. Når vi når til kapitel fire, ændres historieundervisningen til mere at blive en prædiken. Genfortællingen af begivenheder var ikke kun for historieinteresserede. Den havde en bestemt hensigt. Den skulle vise folket Guds magt og nåde og gøre det klart, at selv om de havde svigtet, var Herren stadigvæk villig til at overholde sin pagt med dem.

Kapitel fire begynder med det hebraiske ord *we'attah*, som oversættes med "Og nu". Moses havde netop gennemgået folkets seneste historie, som havde mindet dem om, hvad Gud havde gjort ved at føre dem til dette punkt. "Og nu" skal de svare ved at gøre, hvad Gud beder dem om (se også 5 Mos 10,12).

Derfor er det første udsagnsord, der kommer efter "Og nu" ordet *shama'*, det samme udsagnsord og i den samme form, som det forekommer i *Shema*-bønnen. Det betyder "hør" eller "lyt" eller "adlyd". Dette udsagnsord gentages mange gange i Femte Mosebog.

Kapitel fire begynder altså sådan: *Og nu, Israel, på grund af det, jeg har gjort for jer, skal I adlyde følgende ...*

Ugens tekster

- 5 Mos 4,1-9
- Matt 15,1-9
- 4 Mos 25,1-5
- 1 Kor 10,13
- 5 Mos 4,32-35
- Matt 5,13-16

I må ikke føje noget til eller trække noget fra

5 Mos 4,1-2
5 Mos 13,1

Hvilken specifik advarsel gav Gud dem med hensyn til sine "love og retsregler", og hvorfor var det nødvendigt at komme med en sådan advarsel?

Herren beder dem om at følge lovene og retsreglerne og ikke føje noget til eller trække noget fra. Hvorfor sagde han det? Hvorfor skulle nogen ønske at forandre Guds lov?

Og vi kender selvfølgelig svaret.

"Satan har været udholdende og utrættelig i sine anstrengelser for at gennemføre det arbejde han begyndte i himlen, nemlig at forandre Guds lov. Det er lykkedes for ham at få verden til at tro den teori, han fremsatte i himlen før sit fald, nemlig at Guds lov var forkert og havde brug for at blive revideret. En stor del af den bekendende kristne kirke viser, om ikke i deres ord, så i deres holdning, at de har accepteret den samme fejltagelse" (Ellen White, *Selected Messages*, 2. bd., s. 107).

Når vi ser på det gamle Israels historie, kan vi se, at de mødte mange forskellige vanskeligheder, fordi de ikke alene ignorerede forskrifter i loven. Derved fjernede de i virkeligheden dele af loven, men de føjede også noget til ved at indføre skikke, som ikke var foreskrevet i loven. Begge dele førte til lovovertrædelse.

Matt 15,1-9

Hvordan ser vi her et eksempel på det princip, som Moses advarede Israels børn imod, selv om sammenhængen er en anden?

Da jøderne endelig fik det land, de var blevet lovet, ignorerede de ofte de direkte advarsler om fx afgudsdyrkelse. Resultatet var, at de fulgte mange hedenske skikke, nogle gange til og med som en del af deres formodede tilbedelse af Jahve. På Jesu tid havde de tilføjet mange forskellige menneskelige traditioner, hvorved de ifølge Jesus satte "Guds ord ud af kraft".

Hvad enten det skete ved at føje noget til eller ved at trække noget fra, blev loven forandret, og folket måtte lide under følgerne.

Til eftertanke

På hvilke måder må vi være varsomme, så vi ikke føjer noget til eller trækker noget fra det, Gud beder os om?

Ba'al-Peor

I Femte Mosebog 4,3-4 får israelitterne lidt mere historieundervisning. Den skal minde dem om fortiden og lære dem åndelige og praktiske sandheder.

4 Mos 25,1-15

Hvad skete der, og hvilke åndelige og praktiske sandheder skulle folket lære af denne katastrofe?

Selv om vi ikke har det særlig godt med beretningerne om Israels udryddelse af nogle af de hedenske folkeslag, de var omgivet af, er denne beretning med til at forklare logikken bag befalingen. Israel skulle være et vidne om den sande og eneste Gud for de omkringliggende hedenske nationer. De skulle være et eksempel og vise, hvordan tilbedelse af den sande Gud foregik. Men ved at følge dyrkelsen af de hedenske "guder" omkring dem, endte de i stedet ofte i direkte oprør imod den Gud, som de skulle repræsentere over for verden.

Udtrykket "at høre" har ofte en åndelig betydning, nemlig at Israel fulgte hedenske guder og skikke (se Hos 4,12-14). Men i dette tilfælde antyder sproget og resten af historien, at de i hvert fald til at begynde med begik seksuel synd. Igen benyttede Satan sig af syndige menneskers natur og fik hedenske kvinder til at forføre mændene, som alt for let lod sig forføre.

Den fysiske utugt degenererede hurtigt til også at blive åndelig utugt. De mennesker, som var involveret, blev med tiden draget med ind i hedenske tilbedelsesskikke. De havde "indladt sig med Ba'al-peor", det vil sige, at de på en eller anden måde blev knyttet til denne falske gud og til og med ofrede til den. På trods af alt det, de havde lært og var blevet fortalt, var de villige til at kaste det hele overbord i lidenskabens og begærets rus.

Hvordan kunne dette ske? Meget let. Ved at forhærde deres samvittighed gennem den første overtrædelse, den fysiske, blev de modne til at falde i den anden synd, den åndelige. Dette må have været Satans ultimative mål. Ifølge teksten var de faldet så dybt, at en af mændene til og med bragte sin midjanitiske kvinde midt ind i lejren, midt foran Moses og folket, som sad og græd uden for tabernaklet.

Til eftertanke

Vores sind og krop er nøje forbundet. Det, der påvirker det ene, påvirker også det andet. Hvad kan vi lære af denne beretning om, hvor farligt det kan være for vores åndelige liv at give efter for vores fysiske begær?

Hold fast ved Herren jeres Gud

Tusinder døde som følge af synden med Ba'al-Peor. "Hver eneste, der fulgte Ba'al-Peor," blev udryddet. Men der var mange, der ikke var med i frafaldet.

Hvem var de?

5 Mos 4,4

Hvordan forklarer denne tekst forskellen på dem, der faldt i synd, og dem, der ikke gjorde det? Hvilket vigtigt budskab lyder til os med hensyn til synd og fristelser og Guds kraft i vores liv?

Læg mærke til kontrasten mellem ordet "alle" i dette vers og "hver eneste" i verset inden. "Hver eneste," som fulgte Ba'al-Peor, er blevet udryddet, men "alle I," som holdt fast ved Herren, er i live. Der var ingen mellemvej, og det er der heller ikke i dag. Vi er enten for eller imod Jesus (Matt 12,30).

Det hebraiske ord for "fulgte", *dbq*, peger ofte på en stærk overgivelse, så man følger noget eller nogen uden for en selv. Det samme ord bruges i en anden form i 1 Mos 2,24, når en mand skal forlade sin familie og "holde sig til" sin hustru (se også Ruth 1,14). I sammenhængen her i Femte Mosebog forekommer ordet yderligere fire gange (10,20; 11,22; 13,5; 30,20), og i hvert tilfælde er tanken den samme: folket skulle "holde fast ved", "klynge sig til", "følge" deres Gud. De skulle med andre ord give sig selv til ham og hente kraft og styrke hos ham.

Det er vigtigt at huske, at folket selv er grundledet i sætningen. Det er folket, som skal holde fast ved Gud. De skal vælge at "holde fast ved" Gud, og i hans kraft og styrke vil de da undgå at falde i synd.

Jud 24
1 Kor 10,13

Hvad siges der her i Det Nye Testamente, som også findes i 5 Mos 13,5?

Gud er trofast. Han er i stand til at værne os mod fald. Men vi er nødt til at foretage et bevidst valg om at holde fast ved Gud, ligesom de trofaste ved Ba'al-Peor gjorde. Når vi gør det, kan vi være sikre på, at vi kan forblive tro, uanset hvilken fristelse vi udsættes for.

Til eftertanke

Hvordan hjælper bøn, bibelstudium, andagt og fællesskab os til at holde fast ved Gud?

"Hvor dette store folk dog er et klogt og forstandigt folk!"

I de næste få vers efter Femte Mosebog 4,4 finder vi nogle af de mest dybsindige tekster i hele Bibelen. Tankerne er udtrykt på et meget smukt hebraisk. Man kan på en måde sige, at essensen af budskabet i Femte Mosebog findes netop her. Resten er kommentarer. Mens du læser disse vers, tænk da over de forskellige måder, principperne heri kan anvendes også i dag.

5 Mos 4,5-9

Hvorfor ønskede Herren gennem Moses at sige dette til Israel?

Gud ønsker, at folket skal indse, at de er blevet kaldet og udvalgt med en helt speciel hensigt. De er "et stort folk," præcis som Gud havde sagt til Abram fra det første kald ud fra kaldæerne: "Jeg vil gøre dig til et stort folk" (1 Mos 12,2; se også 1 Mos 18,18).

Hensigten med at gøre dem til et stort folk var, at de skulle være en "velsignelse" (1 Mos 12,2) for "alle jordens slægter" (1 Mos 12,3). Og selv om den ultimative velsignelse ville være, at Jesus, Messias, skulle komme i deres slægt, skulle de i mellemtiden være verdens lys. "Derfor gør jeg dig til et lys for folkene, for at min frelse skal nå til jordens ende" (Es 49,6). Det betyder ikke, at frelsen skulle findes i dem, men at den sande Gud, som er den eneste, der kan frelse, skulle åbenbares gennem dem.

Israel tilbad og tjente den Gud, som skabte kosmos, himlens og jordens herre. Hedningerne tilbad sten, træ og dæmoner (5 Mos 32,17; Sl 106,37).

Hvilken forskel!

I disse vers henviste Moses til de to ting, der gjorde Israel speciel. For det første var Herren nær hos dem. Det viste sig på en enestående måde fx i helligdommen. Og for det andet havde de modtaget de "retfærdige love og retsregler", som loven indeholdt (5 Mos 4,8).

5 Mos 4,32-35

Hvad mere siger Herren til dem, som kunne have fået dem til at indse deres særlige kald?

Der er ingen tvivl om, at Israel havde fået meget. Hvordan ville de reagere?

Jeres visdom og indsigt

Vi har set, at 5 Mos 4,1-9 ikke kun er et stærkt udtryk for Israels folks særlige status, men også for deres missionskald. Indvævet i disse vers er tanken om, at de skal adlyde, følge og gøre det, Gud har befalet dem.

5 Mos 4,5

Læs teksten igen. Hvad siger Gud specifikt om, hvad der ligger til grund for de andre nationers beundring af folkets "visdom" og "indsigt"?

I første omgang kan det se ud som, at lovene og retsreglerne i sig selv indeholdt visdom og indsigt. Og det er rigtigt, at Herren havde undervist dem i love og regler; men folket opnåede først selv visdom og indsigt, når de adlød dem.

Israel havde haft det mest fantastiske system af love, regler og forordninger, som verden havde set, men hvad gavnede det, hvis folket ikke fulgte dem? De enkelte israelitters visdom og indsigt kom, når Guds love viste sig i deres liv. De sandheder, som Gud havde givet dem, skulle ses i deres liv, og det kunne kun ske, når de var lydige. Alt det lys og alle de sandheder, som de havde fået, ville ikke gavne hverken dem selv eller deres hedenske naboer, hvis det ikke viste sig i israelitternes liv. Derfor bliver de igen og igen kaldt til at adlyde. Det var deres lydighed, ikke bare lovene og retsreglerne i sig selv, der skulle være et vidnesbyrd for verden.

"Deres lydighed mod Guds lov ville give dem en fremgang og velstand, som ville vække forundring blandt nationerne i verden. Han, som kunne give dem visdom og dygtighed til al slags kunstfærdigt arbejde, ville vedblive med at være deres lærer og ville forædle og højne dem, når de adlød hans love. Hvis de var lydige, ville de også blive skånet for de sygdomme, som plagede andre folk, og blive velsignet med gode forstandsevner. Herrens herlighed, hans majestæt og kraft skulle åbenbares i alt, hvad der hørte til deres fremgang og velstand. De skulle være et rige af præster og konger. Gud udrustede dem med alt, hvad der krævedes, for at de kunne blive den største nation på jorden" (Ellen White, *Lys over hverdagen*, 2. bd., s. 89).

Til eftertanke

Læs Matt 5,13-16. Hvad er det, Jesus siger i disse vers, som udtrykker det samme, som han sagde til det gamle Israel? Hvordan gælder dette specifikt også for os i dag?

Til videre studium

"Lige fra begyndelsen af den store strid i himlen har det været Satans hensigt at omstyrte Guds lov. Det var med dette for øje, han begyndte sit oprør mod Skaberen, og siden han blev nedstyrtet fra himlen, har han fortsat denne kamp på jorden. At bedrage menneskene og få dem til at overtræde Guds lov er det mål, han stadig forfølger. Hvad enten dette mål nås ved at forkaste hele loven eller kun én af dens forskrifter, vil det endelige resultat blive det samme. Den, som 'fejler blot på ét punkt', viser foragt for hele loven; ved sin indflydelse og sit eksempel støtter han overtrædelse; han 'er blevet skyldig i dem alle' (Jak2,10)" (Ellen White, *Mod en bedre fremtid*, s. 582).

I forbindelse med Ba'al-Peor skrev Ellen White følgende: "De vovede sig ind på forbudt område og blev fanget i Satans snare. De blev fortryllet af musikken og dansen og af de hedenske præstinders skønhed og lod hånt om den troskab, de skyldte Gud. Mens de deltog i festlighederne, blev deres sanser sløvet af vin, og de mistede selvkontrollen. Lidenskaberne tog fuldstændigt magten over dem. Da de først havde besmittet samvittigheden ved at hengive sig til utugt, var det en let sag at overtale dem til at bøje sig for afguderne. De ofrede ved de hedenske altre og tog del i de mest nedværdigende ceremonier" (Ellen White, *Patriarker og Profeter*, s. 232).

Spørgsmål
til drøftelse

- 1. Står vi på en måde på samme sted som det gamle Israel? Har vi fået noget unikt af Gud, sammenlignet med verden omkring os og også andre kristne kirker? Har vi en speciel "visdom og indsigt" at vise til verden?**
- 2. Men "alle I, som holdt fast ved Herren jeres Gud, er i live i dag." I denne sætning er grundleddet til udsagnsordet "holdt fast ved" folket. Herren vil ikke holde fast ved os på den måde, at han tvinger os. I stedet må vi bruge vores frie vilje til at vælge. Den er en hellige gave, og vi må vælge at holde fast ved ham. Hvordan gør vi det i praksis?**
- 3. Drøft spørgsmålet fra søndagsafsnittet: På hvilke måder må vi være varsomme, så vi ikke føjer noget til eller trækker noget fra det, Gud beder os om? Hvad vil det sige at føje noget til eller trække noget fra Guds bud? Ud over det indlysende som fx forsøget på at ændre sabbatten, hvordan kan noget lignende ske så umærkeligt, at vi ikke engang opdager, at det sker?**

